

УДК 343.162

І.В. Гловюк, к.ю.н., доцент кафедри кримінального процесу НУ «ОЮА»

ПОВНОВАЖЕННЯ СЛІДЧОГО СУДДІ У ДОСУДОВОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Стаття присвячена дослідженню повноважень слідчого судді у досудовому провадженні за новим Кримінальним процесуальним кодексом України. Повноваження слідчого судді класифіковано за предметним критерієм, за характером ініціації та формою здійснення. Обґрунтовано виділення такої групи повноваження, як повноваження із забезпечення доказів. Указано на необхідність систематизувати повноваження слідчого судді і викласти їх у одній статті Кримінального процесуального кодексу України.

Ключові слова: досудове провадження, слідчий суддя, повноваження слідчого судді, забезпечення доказів, заходи кримінально-процесуального примусу.

Стаття посвящена дослідженню повноважень слідчого судді у досудовому провадженні за новим Уголовним процесуальним кодексом України. Полномочия следственного судьи классифицированы по предметному критерию, по характеру инициации и по форме осуществления. Обосновано выделение такой группы полномочий, как полномочия по обеспечению доказательств. Указана необходимость систематизировать полномочия следственного судьи и изложить их в одной статье Уголовного процессуального кодекса.

Ключевые слова: досудебное производство, следственный судья, полномочия следственного судьи, обеспечение доказательств, меры уголовно-процессуального принуждения.

This article covers the study of investigating judge authority in pre-trial proceeding by the new Code of criminal proceedings of Ukraine. Authority of the investigating judge has been classified by following criteria's: by subject, by the nature of initiation and the form of realization. Definition of such group of authorities as authority to secure evidences has been grounded. Necessity to classify authorities of the investigating judge, and state them in the single provision of Code of criminal proceedings.

Key words: pre-trial proceedings, investigating judge, authority of investigating judge, securing of evidences, measures of criminal-procedural enforcement.

Актуальність теми дослідження. Новий КПК України 2012 р. закріпив існування нового суб'єкта кримінального провадження — слідчого судді. Слідчий суддя — це суддя суду першої інстанції, до повноважень якого належить здійснення судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні, та у випадку, передбаченому статтею 247 КПК, - голова чи за його визначенням інший суддя Апеляційного суду Автономної Республіки Крим, апеляційного суду області, міст Києва та Севастополя (п. 18 ст. 3 КПК). Слідчий суддя наділений КПК України значною кількістю повноважень, які у тексті Кодексу не систематизовані, а розміщені у різних його розділах та главах. У зв'язку із цим виникає необхідність систематизації та класифікації повноважень слідчого судді для визначення його кримінально-процесуального статусу.

Проблематику повноважень та функціональної спрямованості діяльності слідчого судді в Україні розглядали Ю.М. Грошевий, О. Діденко, Т.В. Каткова, В.Т. Маляренко, М.А. Маркуш, О.Р. Михайленко, П.П. Пилипчук, Ю.В. Скрипіна, А.Р. Туманянц, В.В. Чорнобук, О.Г. Шило та ін., однак в основному вони здійснені до прийняття КПК України 2012 р. Винятком є окремі наукові праці В.О. Борщук, Т.В. Каткової, О.С. Ткачука.

Метою статті є класифікація повноважень слідчого судді у досудовому кримінальному провадженні за різними критеріями.

Виклад основного матеріалу. Ще до прийняття нового КПК України вчені

класифікували повноваження слідчого судді: так, Ю.В. Скрипіна здійснила класифікацію повноважень слідчого судді залежно від предмета його діяльності на наступні види: щодо вирішення питання про застосування заходів кримінально-процесуального примусу; щодо розгляду скарг на дії (бездіяльність) та рішення особи, яка провадить дізнання, слідчого та прокурора; щодо вирішення питання про проведення слідчих дій, які обмежують конституційні права і свободи людини; інші повноваження слідчого судді (зокрема, спрямовані на забезпечення процесуальних прав учасників кримінального провадження) [1, С. 66-67, 83].

Крім того, можливий поділ на: а) слідчі процесуальні права й обов'язки слідчого судді (які стосуються прийняття ним рішень про затримання, при обранні запобіжних заходів та інших заходів процесуального примусу, розгляд подання органу дізнання, слідчого чи прокурора про проведення слідчих дій, які обмежують конституційні права людини і громадянина); б) юрисдикційні, або судові (які стосуються розгляду скарг на дії й рішення особи, яка здійснює дізнання, слідчого чи прокурора) [1, С. 68]. Цю класифікацію підтримує і О.С. Ткачук [2].

Досліджуючи повноваження слідчого судді у кримінальному провадженні за КПК України 2012 р., їх можна класифікувати за декількома критеріями: 1) за предметом здійснення; 2) за характером ініціації; 3) за формою здійснення.

Найбільш розгорнутою є, безумовно, поділ повноважень слідчого судді за предметом здійснення. Так, за предметним критерієм повноваження слідчого судді можна поділити на наступні групи: 1) дозвільні повноваження (пов'язані із вирішенням питань про проведення слідчих (розшукових) дій, які обмежують конституційні права особи); 2) повноваження із забезпечення законності та обґрунтованості застосування заходів кримінально-процесуального примусу; 3) повноваження із здійснення судового контролю; 4) повноваження із забезпечення доказів у кримінальному провадженні; 5) допоміжні повноваження; 6) повноваження, пов'язані із міжнародним співробітництвом.

До дозвільних повноважень (пов'язаних із вирішенням питань про проведення слідчих (розшукових) дій, які обмежують конституційні права особи) слід віднести вирішення питання про проведення обшуку (ст. 166, ч. 2 ст. 234 КПК); огляду житла чи іншого володіння особи (ч. 2 ст. 237); слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи (ч.5 ст. 240); про провадження негласних слідчих (розшукових) дій: втручання у приватне спілкування (ч.1 ст. 258, крім випадків здобуття відомостей з електронних інформаційних систем або її частини, доступ до яких не обмежується її власником, володільцем або утримувачем або не пов'язаний з подоланням системи логічного захисту), обстеження шляхом таємного проникнення до публічно недоступного місця, житла чи іншого володіння особи (ч. 4 ст. 267), установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу (ч. 2 ст. 268), спостереження за особою (ч. 2 ст. 269), аудіо-, відеоконтроль місця (ч. 2 ст. 270); про продовження строків проведення негласної слідчої (розшукової) дії (ст. 249).

Повноваження із забезпечення законності та обґрунтованості застосування заходів кримінально-процесуального примусу* включають у себе

* Нами застосовується термінологічний зворот "заходи кримінально-процесуального примусу", оскільки вони включають у себе не тільки заходи забезпечення кримінального провадження, перелічені у ст.ст. 131, 176 Розділу 2 КПК, а і інші процесуальні дії, які містять елементи примусу і обмежують конституційні права особи (крім слідчих дій, оскільки вони мають іншу цільову спрямованість).

застосування, зміну, скасування цих заходів, продовження строку їх застосування у випадках, передбачених законом: судовий виклик (ст. 134); привід (ст. 140); накладення грошового стягнення (ст. 144), скасування ухвали про накладення грошового стягнення (ст. 147); тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом (ч. 2 ст. 148), продовження строку тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом (ст. 153); відсторонення від посади (ч. 2 ст. 154), продовження строку відсторонення від посади, його скасування (ст. 158); тимчасовий доступ до речей і документів (ст. 159); арешт майна (ст. 170), скасування арешту майна (ст. 174); застосування, зміну, скасування запобіжних заходів: особисте зобов'язання, особиста порука, застава, домашній арешт, тримання під вартою (ч. 4 ст. 176, ст.ст. 200, 201), затримання з метою приводу (ч. 3 ст. 187, ст. 190); продовження строку домашнього арешту (ч. 6 ст. 181), строку тримання під вартою (ст. 199); покладення, зміна або скасування додаткових обов'язків (ч. ч.5, 6 ст. 194, ч. 1 ст. 200, ч. 1 ст. 201); звернення застави у дохід держави (ч. 9 ст. 182); передання неповнолітніх підозрюваних чи обвинувачених під нагляд батьків, опікунів чи піклувальників, а до неповнолітніх, які виховуються в дитячій установі, - під нагляд адміністрації цієї установи (ч.1 ст. 493); поміщення у приймальник-розподільник для дітей та продовження строку тримання особи у приймальнику-розподільнику (ч.4 ст. 499); вирішення відводів під час досудового розслідування (крім відводів слідчому судді) (ч.2 ст. 81); примусове залучення особи для проведення медичної або психіатричної експертизи (ч. 3 ст. 242); встановлення строку для ознайомлення з матеріалами, до яких надано доступ, у разі зволікання при ознайомленні з ними (ч. 10 ст. 290); передання для реалізації при відсутності згоди власника речових доказів, що не містять слідів кримінального правопорушення, у вигляді предметів, великих партій товарів, зберігання яких через громіздкість або з інших причин неможливо без зайвих труднощів або витрати по забезпеченню спеціальних умов зберігання яких співмірні з їх вартістю, а також речових доказів у вигляді товарів або продукції, що піддаються швидкому псуванню (ч. 6 ст. 100); знищення при відсутності згоди власника речових доказів, що не містять слідів кримінального правопорушення, у вигляді предметів, великих партій товарів, зберігання яких через громіздкість або з інших причин неможливо без зайвих труднощів або витрати по забезпеченню спеціальних умов зберігання яких співмірні з їх вартістю, а також речових доказів у вигляді товарів або продукції, що піддаються швидкому псуванню, якщо такі товари або продукція, що піддаються швидкому псуванню, мають непридатний стан (ч. 6 ст. 100); передання для технологічної переробки або знищення речових доказів, що не містять слідів кримінального правопорушення, у вигляді предметів, великих партій товарів, зберігання яких через громіздкість або з інших причин неможливо без зайвих труднощів або витрати по забезпеченню спеціальних умов зберігання яких співмірні з їх вартістю, а також речових доказів у вигляді товарів або продукції, що піддаються швидкому псуванню, якщо вони відносяться до вилучених з обігу предметів чи товарів, а також якщо їх тривале зберігання небезпечно для життя чи здоров'я людей або довкілля (ч. 6 ст. 100); примусове отримання зразків для експертизи (ч. 2, 3 ст. 245); негласне отримання зразків для порівняльного дослідження (ч. 2 ст. 274); направлення особи до медичного закладу для проведення психіатричної експертизи (ч. 2 ст. 509).

Ст. 508 КПК передбачає ще два запобіжні заходи, що можуть бути застосовані до особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного характеру або вирішувалося питання про їх застосування: 1) передання на піклування опікунам, близьким родичам чи членам сім'ї з обов'язковим лікарським наглядом; 2)

поміщення до психіатричного закладу в умовах, що виключають її небезпечну поведінку. Зазначена стаття указує лише на суд як на суб'єкта застосування цих заходів, однак, враховуючи, що вони застосовуються до особи з моменту встановлення факту розладу психічної діяльності чи психічної хвороби, а цей факт може бути встановлено і у досудовому провадженні, вважаємо, слідчий суддя також може бути суб'єктом застосування, зміни, скасування цих заходів.

Крім того, окремо слід зупинитися на питаннях правової природи деяких заходів, віднесених до цієї групи.

Вирішення відводів під час досудового розслідування (крім відводів слідчому судді) (ч.2 ст. 81) можливо віднести до заходів кримінально-процесуального примусу. Відводи у даному випадку є засобом усунення особи від участі у кримінальному провадженні, за наявності обставин, що виключають їх участь, у зв'язку із цим слід визнати наявність елемента примусу при вирішенні питання про відвід. Примусових характер відводу визнається, наприклад, А. Благодир, якою цей захід віднесено до групи заходів, що застосовуються виключно у зв'язку із протиправною поведінкою [3, С. 179, 180], М. Капінусом: ним цей захід віднесено до заходів, спрямованих на забезпечення законності при провадженні у кримінальній справі [4, С. 31].

Встановлення строку для ознайомлення з матеріалами, до яких надано доступ, у разі зволікання при ознайомленні з ними (ч. 10 ст. 290), також є заходом, що містить елемент примусу. Підставою його застосування є зловживання правом у вигляді зволікання при ознайомленні з матеріалами, до яких надано доступ. Встановлення строку для ознайомлення з матеріалами, до яких надано доступ, можна розглядати як захід кримінально-процесуального захисту, що направлені на протидію неналежній реалізації процесуальних прав з боку осіб, які беруть участь у справі; такий захід є найбільш простим та дієвим, так як дозволяє прісікти спроби зловживання суб'єктивними процесуальними правами [5].

Передача для реалізації при відсутності згоди власника речових доказів, що не містять слідів кримінального правопорушення, у вигляді предметів, великих партій товарів, зберігання яких через громіздкість або з інших причин неможливо без зайвих труднощів або витрати по забезпеченню спеціальних умов зберігання яких співмірні з їх вартістю, а також речових доказів у вигляді товарів або продукції, що піддаються швидкому псуванню (ч. 6 ст. 100); знищення при відсутності згоди власника речових доказів, що не містять слідів кримінального правопорушення, у вигляді предметів, великих партій товарів, зберігання яких через громіздкість або з інших причин неможливо без зайвих труднощів або витрати по забезпеченню спеціальних умов зберігання яких співмірні з їх вартістю, а також речових доказів у вигляді товарів або продукції, що піддаються швидкому псуванню, якщо такі товари або продукція, що піддаються швидкому псуванню, мають непридатний стан (ч. 6 ст. 100); передача для технологічної переробки або знищення речових доказів, що не містять слідів кримінального правопорушення, у вигляді предметів, великих партій товарів, зберігання яких через громіздкість або з інших причин неможливо без зайвих труднощів або витрати по забезпеченню спеціальних умов зберігання яких співмірні з їх вартістю, а також речових доказів у вигляді товарів або продукції, що піддаються швидкому псуванню, якщо вони відносяться до вилучених з обігу предметів чи товарів, а також якщо їх тривале зберігання небезпечно для життя чи здоров'я людей або довкілля (ч. 6 ст. 100) також слід розглядати як захід кримінально-процесуального примусу,

оскільки застосування цих заходів можливо при відсутності згоди власника за ухвалою слідчого судді. Примусовий характер подібних заходів обґрунтовано А. Благодир; нею існуючий у КПК 1960 р. захід у вигляді передачі речових доказів, які можуть швидко зіпсуватися і які не можуть бути повернуті володільцєві, відповідним державним або кооперативним організаціям для реалізації, віднесено до заходів примусу, не пов'язаних з протиправною поведінкою і не превентивних [3, С. 181].

Такий захід, як примусове отримання зразків для експертизи (ч. 2, 3 ст. 245), віднесено до заходів кримінально-процесуального примусу М.І. Капінусом (до заходів, що забезпечують процес доказування та спрямовані на відшкодування матеріальної шкоди та можливої конфіскації майна) [4, С. 31], Ю.П. Аленінім (віднесено до заходів, що спрямовані на забезпечення засобів доказування) [6, С. 326]. Одержання зразків для експертного дослідження визначено як захід процесуального примусу, процесуальна дія, змістом якої є одержання відібрання будь-яких предметів матеріального світу, що відображають певні властивості та надаються експертові для проведення досліджень і формулювання висновків [7, С. 6].

Однак є позиція, що цей захід є слідчою дією, із уточненням, що це слідча дія як захід кримінально-процесуального примусу [8]; підтримується позиція про можливість визначення отримання зразків для порівняльного дослідження як слідчої та експертної дії [9]; цей захід визначається також як самостійна слідча дія та як конструктивний елемент судової експертизи [10]; самостійна слідча дія, тісно пов'язана із судовою експертизою [11]; слідча дія [12, С. 478; 13, С. 169; 14, С. 412; 15, С. 123]. Однак, враховуючи, що отримання зразків для експертизи саме по собі не спрямоване на збирання та перевірку доказів, більш коректним є розглядати його як захід, який є підготовчим до проведення судової експертизи; при цьому примусове отримання зразків для експертизи можливо віднести до заходів кримінально-процесуального примусу.

Направлення особи до медичного закладу для проведення психіатричної експертизи (ч. 2 ст. 509) також можливо розглядати як захід, який є підготовчим до проведення судово-психіатричної експертизи, і його примусовий характер є беззаперечним [4, С. 31; 16, С. 181; 17; 18].

Повноваження із здійснення судового контролю (у вузькому значенні), який у цьому аспекті можливо визначити як здійснювану у встановленому кримінальним процесуальним законом порядку діяльність слідчого судді з розгляду та вирішення скарг на дії, бездіяльність, рішення слідчого, прокурора, а також перевірка слідчим суддею законності рішення про провадження процесуальної дії, включають у себе: вирішення скарг учасників кримінального провадження (ст.ст. 303-307 КПК); перевірку підстав для проникнення до житла чи іншого володіння особи без ухвали слідчого судді (ч. 3 ст. 233); перевірку підстав для проведення негласної слідчої (розшукової) дії виняткових невідкладних випадках (ч. 2, 3 ст. 250). Схожа норма щодо обшуку, огляду та виїмки є у КПК РФ (ч. 5 ст. 165).

Повноваження із забезпечення доказів у кримінальному провадженні. Це нова група повноважень слідчого судді (цю термінологію щодо деяких повноважень слідчого судді у Німеччині використовує В. Самарін [19]). Виділення цієї групи пов'язано із наданням слідчому судді повноважень самостійно збирати фактичні дані (і вони можуть бути використані як докази у судовому провадженні) та забезпечувати проведення деяких слідчих дій за клопотанням сторони захисту для забезпечення реалізації принципу змагальності [20]. Ці повноваження полягають у: допиті свідка, потерпілого під час досудового розслідування в судовому засіданні (ст. 225 КПК); залученні експерта за

клопотанням сторони захисту (ст. 243); вирішенні питання про використання інформації про ознаки кримінального правопорушення, отриманої в результаті проведення негласної слідчої (розшукової) дії, в іншому кримінальному провадженні (ст. 257).

До **допоміжних повноважень** можна віднести роз'яснення підозрюваному його права та забезпечення права на кваліфіковану правову допомогу з боку обраного ним або призначеного захисника (ч.2 ст. 20); прийняття рішення про здійснення частини кримінального провадження у закритому судовому засіданні (ч. 2 ст. 27); забезпечення учасникам кримінального провадження, які не володіють чи недостатньо володіють державною мовою, право давати показання, заявляти клопотання і подавати скарги, виступати в суді рідною або іншою мовою, якою вони володіють (ч. 3 ст. 29); залучення законного представника (ч. 3 ст. 44); заміна законного представника (ч. 4 ст. 44); залучення захисника для здійснення захисту за призначенням (ст. 49); залучення перекладача (сурдоперекладача) (ч. 1 ст. 68); прийняття рішення про фіксацію розгляду питань слідчим суддею за допомогою технічних засобів (ч. 1 ст. 107); повноваження заслухати будь-якого свідка чи дослідити будь-які матеріали, що мають значення для вирішення питань, передбачених ст.ст. 151, 156, 172, 193 КПК та ін.

Повноваження, пов'язані із міжнародним співробітництвом, включають у себе присутність при допиті за запитом компетентного органу іноземної держави (ст. 567); застосування тимчасового арешту (ст. 583); застосування екстрадиційного арешту (ст. 584); перевірку наявності підстав для подальшого тримання особи під вартою або її звільнення (ч. 1 ст. 584); застосування запобіжного заходу, не пов'язаного із триманням під вартою, для забезпечення видачі особи на запит іноземної держави (ст. 585); затвердження згоди особи на її видачу (ч. 2 ст. 588); розгляд скарг на видачу особи (екстрадицію) (ст. 591); застосування запобіжного заходу до вирішення питання про виконання вироку суду іноземної держави (ч. 9 ст. 602).

Крім того, повноваження слідчого судді можна класифікувати за іншими критеріями. Так, за характером ініціації їх можна поділити на: повноваження, що здійснюються за власною ініціативою (наприклад, здійснення судового виклику, накладення грошового стягнення та ін.) та за ініціативою учасників кримінального провадження (сторін, скажника).

За формою здійснення повноваження слідчого судді можна поділити на такі, що здійснюються у змагальній формі та такі, що здійснюються у незмагальній формі. До форм судової діяльності з урахуванням позиції М. Колоколова можливо віднести: відкритий змагальний процес; закритий змагальний процес; закритий незмагальний процес [21, С. 42]. У цілому змагальною є процедура розгляду клопотання про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом (клопотання про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом розглядається слідчим суддею за участю прокурора та/або слідчого, підозрюваного, його захисника; клопотання про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом, якщо документи, які посвідчують користування спеціальним правом, не були тимчасово вилучені, може розглядатися лише за участю підозрюваного, його захисника - ч. 1, 2 ст. 151); про відсторонення від посади (клопотання про відсторонення особи від посади розглядається за участю слідчого та/або прокурора та підозрюваного чи обвинуваченого, його захисника - ч. 1 ст. 156); клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів, про арешт майна, застосування запобіжного заходу, проведення слідчим суддею допиту (крім винятків, прямо передбачених ч. 2 ст. 163, ч. 2 ст. 172, ч. 6 ст. 193, ч. 1 ст. 225); клопотання про застосування тимчасового арешту, екстрадиційного арешту,

клопотанням про затвердження згоди особи на видачу (ч. 3 ст. 588), а також розгляд скарг (ч. 3 ст. 306 КПК). Змагальний характер може мати і процедура розгляду клопотання про накладення грошового стягнення (оскільки про час та місце розгляду клопотання повідомляється службова особа, яка його внесла, та особа, на яку може бути накладено грошове стягнення, проте їх неприбуття не перешкоджає розгляду питання). Незмагальний характер має процедура розгляду клопотання про привід (у разі необхідності слідчий суддя заслухати доводи особи, яка подала клопотання – ч. 1 ст. 142 КПК), про обшук (клопотання про обшук розглядається за участю слідчого або прокурора ч. 4 ст. 234 КПК), огляд житла та іншого володіння особи, слідчий експеримент у житлі чи іншому володінні особи, клопотання про дозвіл на затримання з метою приводу (ч. 3 ст. 189), клопотання про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії (розгляд клопотання здійснюється за участю особи, яка подала клопотання – ч. 1 ст. 248 КПК).

Таким чином, враховуючи велику кількість повноважень слідчого судді, їх різну предметну спрямованість та процедуру здійснення, необхідно систематизувати повноваження слідчого судді і викласти їх у одній статті КПК; слід підтримати пропозицію В.В. Косова доповнити КПК статтею, яка закріплює б усі групи повноважень слідчого судді, у тому числі й контрольні [22, С. 11].

Висновки. Таким чином, повноваження слідчого судді можна класифікувати за предметним критерієм; за характером ініціації; за формою здійснення. За предметним критерієм можна виділити наступні повноваження слідчого судді: дозвільні повноваження; повноваження із забезпечення законності та обґрунтованості застосування заходів кримінально-процесуального примусу; повноваження із здійснення судового контролю (у вузькому розумінні); повноваження із забезпечення доказів; допоміжні повноваження; повноваження, пов'язані із міжнародним співробітництвом під час кримінального провадження; за характером ініціації їх можна поділити на: повноваження, що здійснюються за власною ініціативою та за ініціативою учасників кримінального провадження; за формою здійснення повноваження слідчого судді можна поділити на такі, що здійснюються у змагальній формі та такі, що здійснюються у незмагальній формі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Скрипіна Ю.В. Слідчий суддя в системі кримінально-процесуальної діяльності (порівняльно-правове дослідження) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 “Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза” / Скрипіна Юлія Валеріївна. – Х., 2008. – 219 с.
2. Ткачук О.С. Повноваження слідчого судді у кримінальному процесі України [Електронний ресурс] / О.С. Ткачук // Режим доступу: <http://www.dduvs.dp.ua/assets/files/news3/KPK/material.doc>
3. Благодир А. Класифікація заходів кримінально-процесуального примусу / А. Благодир // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 12. – С. 178-181.
4. Капинус Н.И. Процессуальные гарантии прав личности при применении мер пресечения в уголовном процессе: монография / Капинус Н.И. – М.: Буквоед, 2007. – 416 с.
5. Хабло О. Наслідки невиконання чи неналежного виконання вимог кримінально-процесуального законодавства / О. Хабло // Вісник Академії управління МВС. – 2010. - №4. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/VAUMVS/2010_4/hablo.pdf
6. Кримінально-процесуальне право України: Підручник / За загальною редакцією Ю.П. Алєніна. – Х.: ТОВ “Одісей”, 2009. – 816 с.
7. Козак О.В. Одержання зразків для експертного дослідження у кримінальному судочинстві України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 “Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність” / О.В. Козак. – Ірпінь, 2011. – 17 с.

8. Янченко І.М. Кримінально-процесуальний примус при провадженні слідчих дій: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 "Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність" [Електронний ресурс] / І.М. Янченко. - К., 2010. - 18 с. // Режим доступу: <http://www.nbuu.gov.ua/ard/2010/10yimpd.zip>

9. Кудрявцева А.В. Получение образцов для сравнительного исследования как следственное и экспертное действие / А.В. Кудрявцева // Проблемы совершенствования и применения законодательства о борьбе с преступностью: Материалы Всероссийской научно-практической конференции, посвященной 95-летию Башкирского государственного университета. Часть I. - Уфа: РИО БашГУ, 2004. [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://kalinovsky-k.narod.ru/b/ufa20042/kudrjavseva.htm>

10. Скибинский А.В. Получение образцов для сравнительного исследования / А.В. Скибинский // Уголовный процесс. - 2006. - № 1. [Электронный ресурс]. - Режим доступа: http://www.uopr.ru/arhiv/13_yanv_2006/topic135_poluchenie_obrazcov_dlya_sravnitel'nogo_issledovaniya.html

11. Комментарий к Уголовно-процессуальному кодексу Российской Федерации / Под ред. Д.Н. Козака и Е.Б. Мизулиной. М.: Юрист, 2002. [Электронный ресурс] - Режим доступа: <http://sergeipasonov.narod.ru/links7.html>

12. Кримінально-процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар / За загальною редакцією Ю.П. Аленіна. - Х.: ТОВ "Одіссеї", 2011. - 976 с.

13. Исютин-Федотков Д.В. Получение образцов для сравнительного исследования как элемент системы следственных действий / Д.В. Исютин-Федотков // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Серия «Юридические науки». - Том 18 (57). - 2005. - №3. - С. 168-174.

14. Захарченко Я.В. Правова природа одержання зразку для експертного дослідження / Я.В. Захарченко // Проблеми кримінального права, процесу та криміналістики: матеріали науково-практичної конференції (м. Одеса, 9 жовтня 2009 р.). - Одеса, 2009. - С. 411-412.

15. Благодир А.А. Одержання зразків для експертного дослідження / А.А. Благодир // Досудове слідство: шляхи вдосконалення кримінального та кримінально-процесуального законодавства: Матер. всеукр. наук.-практ. конфер. (30 листопада 2007 року, м. Івано-Франківськ). - Івано-Франківськ: ЗАТ „Надвірнянська друкарня”, 2008. - С. 123-127.

16. Лобойко Л.Н. Уголовно-процесуальное право / Лобойко Л.Н. - Х. : Одиссей, 2007. - 672 с.

17. Магизов Р.Р. Судебный контроль за законностью и обоснованностью применения мер процессуального принуждения : автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата юридических наук; спец.: 12.00.09 / Р.Р. Магизов. - Нижний Новгород, 2004. - 30 с. [Электронный ресурс] - Режим доступа: <http://law.edu.ru/script/cntSource.asp?cntID=100065449>

18. Янченко І.М. Поміщення особи до стаціонару медичного закладу для проведення судово-медичної експертизи / І.М. Янченко // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. - 2009. - № 4 (47). [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.nbuu.gov.ua/portal/Soc_Gum/VKhnuvs/2009_47/47/19.pdf

19. Самарын В.І. Кримінальні працэс Федэратыўнай Рэспублікі Германія: папярэдняе расследаванне і папярэдні разгляд справы судом / В.І. Самарын // Юстыцыя Беларусі. - 2007. - № 9 (69). - С. 45-50. - [Электронный ресурс] - Режим доступа: http://www.law.bsu.by/pub/11/samaryn_3_3.pdf

20. Детальніше щодо цієї групи повноважень див.: Гловюк І.В. Повноваження слідчого судді із забезпечення доказів у кримінальному провадженні / І.В. Гловюк // Міжнародне та вітчизняне законодавство в умовах сучасних реформаційних процесів: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 26-27 липня 2012 року. - К.: Центр правових наукових досліджень, 2012. - С. 91-94.

21. Адвокат в уголовном процессе / Под ред. В.И. Сергеева. - М.: Закон и право, 2004. - 351 с.

22. Косов В.В. Суб'єкти судово-контрольного провадження на досудових стадіях кримінального процесу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 "Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність" / В.В. Косов. - 20 с.